

AMINTIRI COPILĂREȘTI

Childish memories

Prof. Dr. Gabriel M. Gurman

2 septembrie 2011

Ne vom întâlni la Facultatea de Medicină din Cotroceni și vom sărbători cincizeci de ani de la absolvirea studiilor care ne-au făcut medici.

La început am fost cam 300, cel puțin acesta era numărul locurilor publicate înaintea concursului de admitere, în vara anului 1955. Cred că, la un moment dat, am ajuns la un număr de peste 600 de studenți în promoția noastră, o înmulțire a cărei explicație nu o posed și mă întreb dacă există cineva printre noi care să posed dezlegarea acestei enigme.

Oare câți vom fi prezenți acolo, la Facultate, probabil în Amfiteatrul Mare, în ziua de vineri, 2 septembrie 2011? Iată încă o întrebare la care însăși vom avea, un răspuns precis.

Unii nu vor fi prezenți pentru simplul motiv că nu mai există pe lumea asta plină de bucurii și amărăciuni. Alții, probabil numeroși, nici măcar n-au auzit de superba inițiativă unor colegi și au rămas acasă. Iar unii, poate mulți, poate puțini, au hotărât să nu apară, fiecare din motivele sale personale.

Aceste rânduri sunt dedicate celor pe care îi voi întâlni acolo, în curtea Facultății, sub geamul pe care în seara de 30 august 1955 se afișaseră rezultatele concursului de admitere pentru anul I al Facultății de Medicină Generală din București.

Septembrie 2011, cinzeci de ani de la septembrie 1955

De când colegul nostru Dr. Radu Bradea mi-a dat vestea întrunirii semicentenare, nu mă pot opri din a mă întoarce cu gândul la acele timpuri, lunile premergătoare concursului de admitere și cele care au urmat, primele mele luni de student la medicină.

Fiind născut în noiembrie 1939, eu aveam 15 ani și jumătate când am început să învăț pentru acel concurs. Profesoara mea de Biologie din clasa a

IX-a a liceului Șincai, o femeie în vârstă, extrem de serioasă și severă, acceptase să mă mediteze și eu mergeam la ea acasă de 2-3 ori pe săptămână pentru a lua lecții de anatomie și fiziologie. Mă simțeam pregătit pentru examenul de limba română, fusesem printre primii în clasă la această materie și toată grija mea era pregătirea pentru disciplinele specifice.

Cu impertinența mea înnăscută, eram sigur de succes, nimeni nu mi se putea pune în cale, mie, fiu de doctor, care respirasem atmosfera de medicină și pacienți din fragedă pruncie, aproape odată cu laptele supt de la mama farmacistă.

În casă la noi toate poveștile erau legate de bolnavi, medicamente, rețete și tratamente de tot felul.

Nici un moment nu am auzit în casa prărintească o discuție despre ce voi face când voi fi mare, pentru că lucrurile erau clare de la bun început: voi fi medic!

Și fiindcă, din punctul meu de vedere, zarurile fuseseră deja aruncate, n-am simțit că sunt necesare eforturi deosebite pentru a mă pregăti de concurs: zeii aveau să fie de partea mea, nu pentru că eram atât de reușit, ci pentru că, pur și simplu, ei, zeii mei, nu aveau încotro.

Nici măcar raportul dintre numărul de candidați, două mii, și numărul inițial de locuri, 300, nu m-a îngrijorat, căci soarta nu-mi putea fi decât favorabilă.

Certitudinea succesului nu a suferit cu nimic nici după probele în scris și poate de aceea senzația în acea seară de august canicular, în fața panoului de anunțuri ale Institutului Medico-Farmaceutic (cum intri în curte, pe partea dreaptă), când minute în șir mi-am căutat **și nu mi-am găsit** numele pe lista celor care fuseseră admiși la oral, acea senzație s-a transformat pe loc în traumă, care cred că o simt pe șirea spinării până în ziua de azi. Eu aveam media 2,66 la probele scrise, iar media de trecere spre oral era 3.

Am ajuns acasă și m-am închis în cămăruța mea, absolut lipsit de orice idee ce se va întâmpla cu mine din acel moment. În mai puțin de două ore, la cererea tatălui meu, s-a întrunit consiliul familial, iar unchiul meu, fratele cel mare al mamei, a declarat că „ei“, cei care corectaseră tezele, sunt de vină, că nu există nici o explicație pentru eșecul meu usturător și că lucrurile devin clare: „ei“, adică IMF-ul București pur și simplu nu mă merită!

Am dormit bine în acea noapte, complexul meu de superioritate, a unui adolescent de nici 16 ani, fusese bine nutrit de cei prezenți la „ședința“ din seara precedentă, și dacă așa stăteau lucrurile, nu aveam motive de îngrijorare.

A doua zi – îmi aduc aminte de parcă ar fi fost ieri – contempilam de pe fereastra camerei mele pavajul străzii Între Gârle (pe cealaltă parte a străzii ce se învecina cu spitalul Bucur plăcuța menționa că strada se numește.... Dintre Gârle!!) și mă întrebam cu ce să-mi ocup următoarele ore, cum să-mi găsesc prietenii, care cu toții se prezentaseră la concursul de admitere la Politehnică; pur și simplu dădeam vădite semne de plictis.

Era deja ora prânzului când, în mod cu totul neașteptat, sosi tata, aproape gâfâind după efortul urcușului a două etaje fără lift, și aproape instantaneu apărură și mama, mult mai devreme decât erau așteptați acasă:

– Au ridicat media de trecere spre oral de la 3 la 2,50, deci tu ai trecut, te-am văzut pe listă, e o listă suplimentară și mâine ai primul oral.

Lor, părinților mei, această veste li se părea o minune căzută din cer, dar mie lucrurile îmi erau foarte clare. E adevărat că soluția venea din cer, dar eroii erau zeii mei, aceiași în care avusesem încredere că nu mă vor dezamăgi și, iată, chiar atunci când soarta greșește (și era evident că, în ceea ce mă privește, soarta greșise în mod cumplit) vine momentul când lucrurile se repară și totul revine la normal. Iar normalul era ca eu să fiu medic, doar așa fusese hotărât de la bun început; atunci de unde toate aceste întortochieri ale unui drum care trebuia să fie drept, fără ocolișuri și, mai ales, fără opreliști care pur și simplu nu-și au rostul, din moment ce totul era decis din timp?!!

Probele orale le-am luat cu brio, căci m-am comportat exact cum îmi spunea părintele meu, nu o dată:

– Gaby, tu ești capabil să vinzi scump puținul pe care-l știi.

Și probabil eu știam puține lucruri (dovadă rezultatul probelor scrise), dar la oral am convins pe toată lumea că sunt posesorul unei cantități de date care pot asigura o carieră de student în

medicină. Subiectul probei orale de fiziologie (e singurul pe care mi-l amintesc) a fost contractilitatea miocardică, iar eu m-am dezlănțuit și am dezvoltat în fața comisiei, cu exces de amănunte și înainte de toate, „legea totulului sau nimic“, drept pentru care a urmat o singură întrebare: ce știu despre perioada refractară și eu le-am amintit că există două, cea absolută și cea relativă, iar cei trei membri ai comisiei mi-au mulțumit și așa am trecut și celelalte probe (oare o fi fost și limba rusă printre ele? nu-mi mai aduc aminte, or fi trecut de atunci vreo cizeci de ani!!!), ca gâsca pe apă.

Și așa cum spuneam, în seara de 30 august 1955, însoțit de tatăl meu, doctorul, am intrat plin de îndrăzneală pe poarta Institutului, m-am postat în fața faimosului geam și am așteptat publicarea rezultatelor.

Cred că era după ora nouă seara când m-am văzut pe lista celor admiși. Eu eram liniștit, știam că zeii mei, norocul meu, nu mă vor părăsi tocmai acum.

Tata, cu ochii în lacrimi și cu visul împlinit, a pronunțat celebra frază pe care o voi duce cu mine în mormânt:

– Gaby, după treizeci de ani, în această facultate unde tatăl tău a fost bătut și izgonit de legionari, tu, fiul meu, ai câpătat dreptul să înveți medicina... Iată ce ne-au adus nouă aceste timpuri noi...

Să adaug că, după mai puțin de 15 ani, povestea asta cu timpurile noi s-a destrămat în fața ochilor noștri și că după numai câțiva ani eram pe drumul spre aeroportul Băneasa, spre avionul ce trebuia să ne ducă în Israel?!!

De mic copil, din clasa a cincea, nu mai cunoscusem realitatea unei atmosfere mixte. La „Maidan Dulap“ (școala elementară Enăchiță Văcărescu de pe Șerban Vodă) și la școala medie nr. 20 (alias liceul Șincai) fetele nu învățau împreună cu băieții.

Și, deodată, în jurul meu se învârteau sute de fete, unele mai frumoase și mai apetisante decât altele, iar eu, la cei nici 16 ani ai mei, nu mai știam încotro să mă uit, dar mai ales nu puteam să găsesc resursele necesare pentru a începe să pun mâna pe carte și să acumulez noțiunile necesare de anatomie, fiziologie, biologie, chimie, fizică, socialism științific (!) și, bineînțeles, limba rusă.

Eu eram ocupat cu totul și cu totul alte activități.

În primul rând să-mi conving mama că am nevoie urgentă de pantaloni lungi, pentru că nu mai puteam merge cu cei scurți, din care aveam în belșug în dulapul de haine.

Apoi, trebuia să mă bărbieresc **de trei ori pe zi**, dimineața, la prânz și seara, ca o rugăciune, ca un

obicei strămoșesc care nu poate fi încălcat. Motivul era clar: eu încă nu posedam, la acea vreme și la acea vârstă, nici cea mai mică urmă de barbă, dovadă indubitabilă a fazei infantile în care încă mă aflam, și mi se spusese – nu mai știu de către cine – că dacă mă bărbieresc des, barba crește mai repede.

A nu se uita, eu eram pe lista vârstelor fragede ale studenților anului I de medicină din 1955, pe locul al doilea! Sorana Vilderman era pe locul al treilea, născută cu 8 zile înaintea mea, iar Eftimie Spitz C. Constantin, fostul meu coleg de la Șincai, se născuse în februarie 1940, adică cu trei luni după mine. Nu-mi aduc aminte dacă Spitz avea sau nu barbă și să spun drept, nici nu mă prea interesa situația lui, eu știam una și bună: fără barbă eu nu pot apărea în fața unei colege și discuta un subiect, oricare ar fi fost el, pentru că nu-mi închipuiam că un spân poate avea dreptul să stea în fața unei fete și să încerce să-i atragă atenția...

Ani de zile după aceea, când deja mă bărbieream pentru că era nevoie, am ajuns la concluzia că, după ce arăți că ai pentru ce să te razi pe față, mai ai nevoie și de alte attribute dacă dorești să te remarci în prezența unei persoane aparținând sexului „slab“, dar asta e cu totul altă poveste...

Cu ochii minții de azi, sunt convins că dacă aș fi contuiat așa, soarta mea ar fi fost pecetluită definitiv: nu aș fi trecut examenele primului semestru, care erau eliminatorii, deci tot succesul concursului de admitere s-ar fi dus pe apa Sâmbetei.

Și atunci a fost nevoie de o nouă intervenție a zeilor mei, aceiași zei care în urmă cu numai câteva luni salvaseră situația într-un mod superb:

– Gurman, tu cu cine înveți pentru examene?

În fața mea se postase un băiat înalt, roșcat-blond, cu ochelari cu rame groase și lentile și mai groase, care s-a prezentat: Jean Florin Segal.

Cei care-l cunoșteau mai demult îl porecliseră Bobiță. Era cu un an mai în vârstă decât mine, bucureștean get-beget, dar născut la Charenton-le-Pont, lângă Paris; cunoștea o mulțime de lume, dar mai ales părea foarte serios.

De atunci, din noiembrie 1955 și până în vara lui 1961, vara examenului de stat, Florin și cu mine

ne-am pregătit și am trecut împreună cam 60 de examene! N-a existat măcar unul pentru care să nu fi învățat în doi, de dimineață până seara. Doar până seara, pentru că serile ne despărțeam. El era robi-espierist și credea în platonismul absolut, iar eu încă nu ajunseseam la fundul sacului dorințelor de a cunoaște viața sub toate aspectele ei.

Dar rezultatul acestei simbioze a fost peste așteptări sau, mai bine zis, numai pe mine m-a luat prin surprindere: amândoi am luat toate examenele din prima oară și cu note nu dintre cele mai rele.

Răposata mea mamă susținea că, de fapt, ea fusese motorul acestei combinații de șase ani de studii, dar eu eram posesorul adevărului absolut: Florin fusese trimis de zeii mei, aflați tot timpul în expectativă armată și gata să mă întorcă pe drumul cel bun, oricâte ori se părea că o iau razna...

Dacă cineva își închipuie că rândurile de mai sus reprezintă chintesenta amintirilor mele de student în medicină, ei bine, se înșală amarnic.

Cei șase ani de medicină au rămas întipăriți în mintea mea pentru vecie. Îmi aduc aminte de tot, de profesori, de subiectele de la examene, de notele pe care le-am luat, de destăinurile de care am avut parte de la prietenele mele (adevărate camarade) care ieșeau în oraș cu alții, pentru că eu eram prea tânăr pentru ele, dar și de sentimentele mele pentru câteva dintre colegele mele, sentimente pe care niciodată n-am avut curajul să le împărtășesc cu alesele inimii mele din diverse perioade de timp.

Dar a venit timpul să închei și voi încheia cu o promisiune solemnă: promit că, dacă în ziua de 2 septembrie 2011 voi întâlni la Facultate pe una din fostele mele slăbiciuni sentimentale, i-o voi spune pe șleau și îi voi da ocazia să mediteze asupra soartei care a făcut să ne reîntâlnim după cinzeci de ani, exact acolo unde ne-am văzut pentru prima oară.

Gabriel M. Gurman
Martie 2011